



Persbericht

22 september 2026

13-wekenecho niet zonder meer structureel invoeren

De Gezondheidsraad adviseert de minister van VWS om de 13-wekenecho, die nu tijdelijk wordt aangeboden in het kader van een wetenschappelijk onderzoek, niet zonder meer in te voeren als vast onderdeel van het screeningsaanbod tijdens de zwangerschap. Ten opzichte van de 20-wekenecho biedt de 13-wekenecho meer tijd voor vervolgdagnostiek en meer bedenktijd. Uit de gegevens over het eerste jaar van het onderzoek naar de 13-wekenecho blijkt echter dat de uitslagen vaak niet klopten. De voordelen wogen daardoor niet op tegen de nadelen, wat wel nodig is om de 13-wekenecho structureel aan te kunnen bieden.

Sinds het najaar van 2021 krijgen zwangeren in Nederland rond 13 weken zwangerschap een echo aangeboden. Met de 13-wekenecho kunnen (ernstige) afwijkingen bij het ongeboren kind worden opgespoord. Voor 2021 kregen zwangeren de eerste screenings-echo rond 20 weken. De 13-wekenecho betreft een tijdelijk aanbod in het kader van een wetenschappelijk onderzoek. Het ministerie van VWS heeft de Gezondheidsraad gevraagd om op basis van de resultaten van dat onderzoek te adviseren over het eventueel structureel aanbieden van de 13-wekenecho.

Ten opzichte van de 20-wekenecho is er bij de 13-wekenecho meer tijd om een diagnose te stellen. Ook biedt het ouders meer bedenktijd voor de keuze over het al dan niet uitdragen van de zwangerschap. Daarmee bevordert de 13-wekenecho de zogeheten reproductieve autonomie, waar de echo ook voor bedoeld is. Daar staat tegenover dat de uitslagen vaak niet klopten. Er werden relatief veel afwijkingen gemist (fout-negatieve uitslagen). Ook kwam het vaak voor dat zwangeren werden doorverwezen terwijl er bij vervolgdagnostiek geen sprake bleek te zijn van een afwijking (fout-positieve uitslag). In verhouding tot het aantal echo's dat werd verricht was het aantal gevonden afwijkingen beperkt. Op basis van de onderzoeksresultaten concludeert de Gezondheidsraad dan ook dat de voordelen niet opwegen tegen de nadelen.

De Gezondheidsraad wijst erop dat er alleen resultaten beschikbaar zijn van het eerste jaar van het onderzoek naar de 13-wekenecho. Echoscopisten hebben inmiddels meer ervaring waardoor er mogelijk minder foutieve uitslagen zijn. Ook is in de tussentijd de NIPT structureel ingevoerd, een bloedtest die zwangeren vanaf 10 weken kunnen laten doen. Bij een afwijkende NIPT-uitslag hoeft er geen 13-wekenecho te worden verricht. Omdat er geen recente gegevens beschikbaar zijn van het onderzoek naar de 13-wekenecho is niet duidelijk wat deze ontwikkelingen betekenen voor de huidige nut-risicoverhouding.

Persbericht

De Gezondheidsraad onderschrijft het belang van het bevorderen van de reproductieve autonomie en benoemt in zijn advies mogelijkheden die de nut-risicoverhouding zouden kunnen verbeteren, zoals andere richtlijnen voor wat er met de echo in beeld wordt gebracht en welke metingen leiden tot een verwijzing. De raad adviseert om de uitvoerbaarheid van die verbetermogelijkheden te verkennen en benadrukt dat het van belang is om dat te doen op basis van recente gegevens.

De publicatie Prenatale screening: de 13-wekenecho (nr.2026/17) is te downloaden van www.gezondheidsraad.nl.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Silvia Viergever, tel. 06 254 47 658, e-mail: pers@gr.nl.